

Kiadó hivatal:
muzeum-utca 8-ik szám.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 16 ft. Negyed évre 4 ft.
Félre . . . . . 8 ft. Egy hónapra 1 ft. 40.

A lap szétküldésére vonatkozó reklamatiók
előfizetési pénzek és hirdetések a
kiadó-hivatalba intézendők.

EGYETÉRTÉS

Szerkesztési iroda:
muzeum-utca 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető minden köz-
lemény ide küldendő.

Bérmertetlen leveleket csak ismert kezek
től fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A boldog emlékeztető 21-es bizottság.

II.

21—26 millióra tettem azon összeget, melylyel a 21-es bizottság számításai szerint többet kellene jövőre az országnak mindennemű adó képében fizetni, mint fizetett eddig évenként átlagosan. Matematikai bizottság számításról természetesen szó nem lehet. A mi a jövőre a szaporodásból jövő összeget illeti, egyre megy akár a bizottság által javasolt intézkedések, akár az általa ultima ratioként említett adóemelést utján jó be, ez változatlanul szerepel az én számításomban is. A mi a megtakarítások a t illeti, ezekre nézve azt mondom, hogy csak felére lehetne legjobb esetben számítani annak, mit a bizottság kimutat; erre nézve lehetne tán mondani, hogy önkényesen számítottam. Tételről tételre igazolni számításomat már csak azért sem lehet, mivel a bizottság sem adja elő, miképen számította ki a maga megtakarításait. De egy pár feltűnő példát, mely különben is érdekes, legyen szabad felhoznom annak igazolására, hogy nagyon is valószínű, miszerint fele se volna realizálható a bizottság által tervezett megtakarításoknak.

Az állama t k költségeiből 2.500,000 forintot vél a bizottság törölhetni. Ezt az által véli eszközölhetni, hogy az államutaknak fentartását, valamint új utak építését is a megyéknek kívánja átadni. Ez igen helyes, nem is lehet kétkedni a fölött, hogy úgy az uttfentartás, mint az új építés a megyék által sokkal olcsóbban fog eszközölteni, mint most, de hogy ez által harmadfél milliót lehessen megtakarítani, az teljes lehetetlen. A bizottság következő eszközöket jelöl ki az államutak fentartása és újak építésére: 1. a megyei közmunka, 2. utvámok, 3. önadóztatás, 4. állami segély. Ezen források közül az elsőt, a közmunkát, úgy természetben mint megváltott részében, teljesen igénybe veszik a megyei utak, úgy a régiók fentartása, mint újaknak építése, ezekből tehát az államutakra fordítani valamint csak a megyei utak rovására lehet; lassankint javulnak ismét az abszolút rendszer alatt elromlott megyei utak, ha a rájuk fordított munka és pénzerőt részben elveszük az államutak részére, ismét el fognak hanyagoltni amazok. Az utvámok jövedelmezősége nagyon kétséges; nálunk nagyon kevés utvonalon van olyan, melyen a vám jelentékeny jövedelmet hozna; legfeljebb nagyobb városok közelében egy mérföld, fél mérföld van olyan, hol összeszorulnak a szekerek a mellékvonalokról, itt jövedelmezne a vám, de hosszabb vonalokon nem. Bebizonyította ezt a tapasztalás; a pest-kassai vonalon mindjárt az abszolút rendszer kezdetén behozott az utvám, miután azonban a jövedelem még itt se fizette meg a kezelést, ámbár tudvalevőleg egyik legjárótabb utvonala volt az országnak, fél év múlva a sorompók eltávolították.

Nehezi nálunk az utvám szedését azon körülmény, hogy míg rendszeren csekély a szekérforgalom, heti és országos vásárok alkalmával tulságos nagy, szokásban van a köznépnél is a sebes hajtás, a vásáros emberek igen gyakran ittasan jönnek visszafelé, mindez a szekerek megtorlódását és balesetek előfordulását nagy mértékben előmozdítja; de mindezen kellemetlenségektől eltekintve a kevés és rövid vonal nem hozna nagy jövedelmet, a vámtételek tulságos emelése által pedig elvesztenék a révén a mit a vámon nyertünk. A mi az önadóztatás t illeti, nem kell indokolnom, hogy e tekintetben adóval már is tulterhelts a megyei házi adó által még inkább terhelendő közönségtől valami jelentékeny jövedelmet várni képtelenség volna, annál kevésbé mivel magának a bizottságnak véleménye szerint is fenmaradna az állami segély oly esetekben midőn sem a közmunkából sem a vámokból sem az önadóztatásból nem volnának az államutak fentartathatók. E nélkül valóban szó se lehetne az államutak kellő fentartásáról, annál kevésbé pedig újak építéséről. A megyei kezelés által tetemes megzárkódást lehetne ugyan eszközölni, de a 2.500,000 forint megtakarítás alig ha nem olvadna le annak egy ötöd részére.

Ha eként vannak kiszámítva a többi megtakarítások is, akkor azt hiszem felénél is kevesebbre kell devalválni azt mit a bizottság megtakarítások címén számításba vett.

S megjegyzendő ezen példánál még az is, hogy az utvám, az önadóztatás, sőt maga a közmunka szigorú kiállítás is ugyanazon zsebek rovására történik, melyekből a közköltségeket fizeti az adózó rész, ezzel tehát ismét csak szaporodnék azon 21—26 milliónyi felülfizetés, melyet a fentebbiek szerint fölvettem.

Még egy más szintén érdekes tárgy példát akarok felhozni az ugynevezett megtakarításokból. Mint tudva van, a bizottság élethe akarja léptetni már 1875-ben a megyei házi adót. A megyék fogják tehát kivetni a megyei adót, az egyenes adók 20 százaléka erejéig; ennél többet kivetniök nem szabad s a mely megye ezzel ki nem jöhet az ki fog kerekíteni. Az országos egyenes adóból azonban csak 10 százalék fog leengedtetni, a mely megye eddig ennél kevesebbet fog leengedtetni, a mely megye pedig nem éri be a 10 százalékkal, annak lakosai házi adó címén kell hogy a hiányt felülfizetéssel pótolják. Ezen intézkedések által 847,000 forintnyi megtakarítást mutat ki a bizottság az országos költségvetésben, de ez nem annyit jelent, hogy ennyivel több marad az adózók zsebében, mert ezt nemcsak hogy megfizetik, de ennél sokkal többet fognak fizetni a 20 százalék erejéig fizetendő házi adó alakjában. Azt mondja a bizottság, hogy a mostani dotatiót is át kell vizsgálni a miniszternek s törölni a hol tulságos nagy. Ez különös eljárás épen akkor, midőn a házi adót mint az önkormányzat mellőzhetlen feltételét be akarják hozni, de nem is lesz eredménye. Igaz, hogy a mint a megyét összeszorgították, még a mostani kevés tisztviselőnek némely részének sincs dolga, így például a megyei pénztárnoknak s a jegyzőknek, de ha már megvannak, és meg is kell lenniök, kisebb fizetést a mostani viszonyok közt nem kaphatnak. Hogy másban miben gazdálkodhatnának a megyék, valóban nehéz elképzelni. Ha pedig megtörténik az, hogy a bizottság tervezete szerint a megyékre bizatnék az adóbehajtás, és részben a kivetés is, hogy rájuk bizatik az államutak kezelése, a népoktatási törvény végrehajtása, és mindezen kívül a rendőri kihágások, kisebb testi sérelmek, mezei rendőrség, vadászati kihágások stb.: akkor legalább is meg kell kettőztetni a járási tisztviselők mostani számát, ezeket fizetni kell úgy körülbelül mint eddig, ezen kiadási többlet nemcsak teljesen igénybe vétetik, de nem lesz elég a 20 százalék, és hát ezt teljesen kihagyta számításából a 21-es, illetőleg 9-es bizottság. Fizetni kell mondom e megszorított tisztviselőket körülbelül úgy, mint eddig, mert hiába tartanak arról az országnak erkölcsi lezárkókat, hogy az önkormányzat nem jog, hanem terhes kötelesség, hogy lényege az ingyen szolgálat. Azzal, ha ki lesz mondva, hogy no most már megvan az önkormányzat, azzal ha megadják a megyéknek azt a jogot, hogy ő is kitorászhasson az adózók üres zsebében a házi adó címén, azzal ha neki lesz szerencséje az országos adóban dobra üttetni a szegény ember szűrit, vagy felesége dunnáját, meg a vagyonosabbnak igavonó marháját; mindezekkel még nem leszünk ott, hogy a közügyet a megyén szolgálni mindenkinek öröme vagy becsrágyának tárgya legyen; erre oly nagyobb mérvű rendszerváltoztatás kell, mely úgy látszik egyáltalában nem volt felvéve még a 21-es ki-tünőségek eszme és érzelem-körébe.

Ezen másik példa szerint is tehát először is a 847,000 forintnyi megtakarítás megy füstbe, de miután az előadottak szerint legalább még egyszer annyi fog a megyei háziadó útján az adózóktól igénybe vétetni, már ezen két az államutakra és a házi adókra vonatkozó példa kiadja az 1875-re tervezett 7 milliónyi megtakarítás felét, s teljesen igazolja abbéli állításomat, hogy a 21-es bizottság által kimutatott „megtakarításoknak” legfeljebb felét lehet mint valóssággal realizálható számításba venni.

Mocsáry Lajos.

Mindig és mindenütt csak visszaélés.

A budapesti összekötő vasut Dunahidjának építéséről, már hosszabb idő óta nem épen kedvező híreket hallunk. A dolog miben voltáról magunknak meggyőződést szerzendő, egyik szakértő barátunk kíséretében látogatást tettünk az építkezés helyén.

A hidoszlopok építése czéljából emelt állványokra ugyan nem fértünk, de a parton látható előkészületek valóban nem a legkellemebben leptek meg.

Először a parton letéteményezett, s valószínűleg műköveknél szánt gránit zömök oly rossz minőségűek, hogy azokon, csaknem kivétel nélkül, már most is az elmállás nyomai észlelhetők. Különben is a kövek vegyalkatrészeiben, szabad szemmel is könnyen felismerhető a tulmenyiségű földpat, túlkők és csillámok, melyek tudva levőleg nem igen daczolnak az idő viszontagságaival. Mi ugyan el akartuk hitetni magunkkal, hogy az ott fekvő gránit zömök az átvételből kizárt selejtes kövek; de minthogy más jobb fajta gránit követ sem a pesti sem a budai parton nem találtunk — akarva nem akarva — az ott levőket kellett az építkezésre szántaknak ismerni, már pedig ha csakugyan azon most is bomladozó, eres- és fészkes-köveket használnák a hid építésére, akkor sok millióért (közel 3.000,000 fortra van a hidépítés előirányozva) egy már az első évtized után roskadozó romot nyerünk. Pedig fizetés, mint hallottuk, a legjobb minőségű mathausi gránitért történik.

Másodszor pedig látva a silány előkészületeket, a parti oszlopoknak szánt még le nem sülyesztett szekrényeket, a még semmi falazást ki nem mutató meder oszlop szekrényeket, azon szomorú meggyőződésre jutottunk, hogy a hid f. é. szeptember végére, mint a szerződés szerinti befejezési határ időre, semmi szín alatt el nem készülhet. Ugyan van-e tudomása mind erről a közlekedési miniszter urnak? s ha van tudomása fog-e erélyes intézkedéseket tenni az elsorolt visszasságok elhárítására? Avagy úgy vél a mi tisztelt kormányunk bajainkon segíteni, ha a többnyire ugys mindenből kizárt hazai vállalkozóinkat minden alkalommal a legcsekélyebb hibáért is vérig üldözi; az itt nálunk milliókat szerző s azokat külföldre szállító idegen nagy vállalkozóknak minden visszaélést megenged? A hol csak alkalmunk lesz, szigorúan körmükre fogunk nézni a zsebeinket nagyon is közös jószágunk tekintő uraknak s visszaéléseiket a nyilvánosság ítélőszéke elé állítjuk minden alkalommal, mert hiába fukarkodunk s vonjuk meg a legnélkülözhetlenebb szükségleteinktől az egyes forintokat, ha a hazánkba pénzelné jövő idegeneknek a milliókat prédál oda vetjük.

Budapest, apr. 14.

Debreczen város baloldali pártbizottmányának mondv csinált többsége helyeslését nyilvánította a balközép nov. 7-ki határozata felett és változatlan bizalmát fejezte ki Tisza Kálmán személyisége irányában. A pártbizottmány tagjainak ugyancsak jó késon jutott eszükbe tisztába jönni a nov. 7-ki határozat által teremtett új helyzet felett.

Elég időt vettek a gondolkodásra, mi azonban ki nem zárja részünkről a kételyt, hogy a határozat hozatalakor egyáltalán valamit gondoltak volna. Azt hisszük, hogy a debreczeni bizottmány tagjai egyszerűen kényelmesebbnek találták a nyilatkozást most, mikor a koalíciónak terve fényesen megbukott és a miniszterre nem lett Tisza Kálmán az ellenzéki pártvezérség macskatalpára esve halad tova reményteljes carriéjén. A jó debreczeni polgárok még rettenetes zavarba jöhettek volna, ha Tisza Kálmán a közönséges alapon vállalt kormányzata irányában kéri ki bizalmukat.

De a gondviselés megőrizte őket a főfajást okozható töprengésektől. Tisza Kálmán egyelőre ellenzéki indítványokat fog tenni és ha rászorítják a közjogi hitvallás ép-ségét fogja hangoztatni.

Igaz, hogy a nov. 7-ki program értelmében az első adott alkalomkor sutba dobhatja az elveket és lehet a kormánypártnak tizenhárompróbás minisztere. De ez alkalom még nincs meg, és hogyan követelhetnék a debreczeni bizottságtól, hogy a gondolkodás fáradságos művelését a nov. 7-ki határozat természetes következményeire is kiterjessze, melyek csak később fognak előtűnhetni!

Tisza Kálmán pályájában a legnagyobb nevezetességet fogják képezni azok a bizalmi kijelentések, melyekben vereségeiért részesül. A nov. 7-ki szörnyhatározatnak az lett első eredménye, hogy a balközép alól elvonva az elvek szilárd alapját, a párt és vezér között megszünt minden észszerű viszony.

pesti keresk. bankzáloglevél
kötvény 72.75, pestvárosi köl-

27.50—27%, magyar hitel
ar 51, földhitel 56.75.
s hitel 49.75, pesti keresk.

hazai 2300, fővárosi 159.
388, molnárok s sütők 229,

tabb. Arany 5.27—5.30. Husz
05.50—106

ma többnyire derült. Hőfok
lesend. Eső volt tegnap egy
Fiume, Zágráb, Debreczen,
; legnagyobb Orsován, de ott

hitelbank tegnapi közgyű-
sből kitűnik, hogy ezen credit
eny veszteségeket szenvedett
az üzleti tiszta nyereményből
les osztalékokat vagyis 75,000
aslathozozni. A központi osz-
üzleti évben 328,159 forint
ank és áruosztályban 1873. év
értékű váltó lett leszámítolva,
rt bevételzetett és viszleszá-
tán a tiszta jövedelem 412,572
jövédelmé 697,331 frt, ebből
ideiglenes részvényjegy után 8
lgáltatva, ez tesz 600,000 frot:
a tartalékalaphoz csatolattik
en ideiglenes részvényre kifizet-
5,000 frt, a fennmaradó 12,598
ény és veszteség számlára he-

mi testület választmánya kö-
Vászonkereskedés Mösmer és
és Kunewalder M. L. Hürsch
kereskedés Spuller Ferencz,
Rezső; vaskereskedés Romeiser
arany- ezüst és ékszerkereske-
és szabászati kereskedés
Monaszerly István; bórkereske-
sch Károly; szalagkereskedés
drás; papirkereskedés Schlosz
ekbauer András és Sachslehner
stinger A. M. és Hopp Ferencz;
k; kalapkereskedés ifj. Pórfy
edés Heidelberg Mór; minden
s József.

7-én tartott hetivásár alkalmával. 1
kr. 7 ft. — kr. Rozs 5 ft. — kr., 5
30 kr. Zab 2 ft. 30 kr., 2 ft. 50 kr.
kr.
as a hét elején száraz és szeles volt,
kis üdítő eső, a mely a vetésekre
erolt.

szétágazó tudósítások érkeznek. A
nyen javultak, miután sok vetés,
sill szantani, azóta kikelt és csak is

esékelt a forgalom, szilárd irányzat

erőnkint 5—10 krral emelkedett a
nemiek ára körülbelül változatlan

—60 kr. 82 fns 6 ft 75 kr. vámmá-

kr.

frt 50—55 kr.

0—60 kr.

erestetik nagyban 6. kr. fokokint

Kedden apr. 14. „A proféta“

énjét zeré Meyerbeer.

ary Lajos, főmunkatársak.

JOS, felelős szerkesztő.

Borcsarnokomat
Hatvani utcában, régi postaházban ajánlom a t. kö-
zönség becses hajlamába. Kétféle borokkal, sörrel; reg-
geli, ebéd és vacsorával szolgálók.
Tokaji O. Aszu
boraimat ajánlom az orvosi kar figyelmébe. Napokint
estvo nemzeti zenekar játszik.
PARRAGH GÁBOR.
72—12.

Mikor az abszurditás vitt pusztá tactiva képezi a párt egyetlen lételevét, valamennyi párttag egyéni fellegása oly tág szerepet nyer a czélok és eszközök megválasztásában, hogy egyáltalán minden következtetés lehetetlenné válik arra nézve, mennyiben fejezi ki a vezérnek törekvése a pártnak szándékait.

Ezen a tactiva értelmezések végtelen ruganyossága tette lehetővé, hogy a balközép kebelében maradjanak, kik Tisza Kálmán czélzatait távolról sem helyeslik. Így jutott a balközép oda, hogy majd a vezér kompromittálja a pártot, majd a párt a vezért, s hogy a pártnak közlönyében mindennap teljesen ellentétes nyilatkozatokat lehet találnunk.

Ha Tisza Kálmán coalitionalis terve sikerült volna, az okvetlen szétrobbantja a balközépet, s épen a terv megdölte volt szükséges, hogy a balközép bizalmának egyhangú kijelentésével ékeskedhessék. S ha a debreczeni pártbizottság tagjai nem volnának oly idegenek a gondolkodástól, könnyen rájöhetnének, hogy nem Tisza Kálmán akarátán, nem is az ő feltételein mult a coalitionalis sikerült, hanem egyedül azon neveltséges quiproquo, melybe a coalitionalis gondolat jobb- és baloldali kovacsolói saját párthiveikkel szembe jutottak.

Bármilyen nagy volt is Tisza Kálmán készsége a miniszteriség elvállására, a jobboldalra nézve ez csak egy jelentett volna nyereséget, ha Tisza egész pártjának csatlakozását vonta volna maga után. Találni kelle tehát formulát, melylyel elaltatni lehessen azokat, kik a coalitionalis elvfelelővé váltak és melylyel azt a látszatot lehessen kelteni, hogy Tisza egyenest az ellenzéki elvek sikeresebb megvalósítása végett lépett a coalitióba.

És ez talán nem lett volna magában lehetetlen, ha másrészt a jobboldal faiseureinek meg épen arra nem lett volna szükségük, hogy a közjogi alap érintettségére feltétekenyebb párthiveikkel Tisza Kálmán feltételeinek teljes ártatlanságát hitessék el. De már egy oly mesteri phrazist, mely az ellenzék előtt a közjogi alap megváltoztatásának garantiját foglalja magában, s ugyanakkor a jobboldallal szemben a közjogi alap feltétlen elfogadását jelentse: nem találhatott volna Tisza Kálmán, ha még annyira bírja is a nyelvészeten minden csínját-bínját, mely tudományág tökéletlenségére hártotta pedig Pulszky Ferencz a coalitió ostroma vége, hogy a jobboldal visszautasította Tisza Kálmán oly feltételét, mely csakugyan nem rejtezté veszélyt a közönségre nézve, s mely nem is volt feltételnek nevezhető, mert ép úgy lett volna fogatosítható előleges kikötés nélkül is; s hogy másrészt a balközépi kör Tisza Kálmánnak a feisülésért szavazta meg az egyhangú köszönetet.

Bizony a nyilvánosság századában már nem lehet boldogulni oly feleletekkel, milyent II. Endre korában az esztergomi érsek adott az összeesküvőknek. Hasonló fogásokra ma már csak Csernátony merész lelkiismerete képes, ki nem átalja velünk szemben folyton azt hirdetni, hogy az ellenzék elvei csak a coalitió utján valósíthatók s ugyanakkor a legnagyobb mohósággal közül a jobboldal lapjaiból oly nyilatkozatokat, melyek Tisza Kálmán feltételeit a legártatlanabb színben kívánják bemutatni. Va farceur!

Nekünk tehát nincs sok kifogásunk, ha a debreczeni pártbizottság követi a balközépi kör példáját és Tisza Kálmánban a vezéri tehetetlenséget és a politikai sikertelenséget övezi a polgári bizalom koszorújával. Csak figyelmeztetni akarjuk a jó debreczenieket, hogy akkor nem lehet ugyanazon lélegzetvétellel kimondani a nov. 7-diki határozat helyeslését is.

A határozat azon spártai intézkedés mintájára készült, mely megengedte a lopásra kedvező alkalmak felhasználását, de csak úgy, ha nem jártak felfedeztetéssel; az is megengedi az elvek megtagadását és a program feláldozását, de egyedül azon esetre, ha sikerül a coalitió és meglesz a nagy hivatalosztogatás. Bármint csodálkozunk is, megsgjuk a t. pártbizottságnak, hogy a balközépi körben a bizalmat Tisza Kálmán leginkább a nov. 7-ki határozat titkos ellenségei szavazták meg, kik örültek, hogy a coalitió megbuktával egyelőre elenyészett a határozatnak gyakorlati jelentősége.

Ha ezt a csodálatos taktikát nem bírnák hirtelen feladni és bővebb tudomást óhajtanak szerezni, csak forduljanak a szomszédba és tegyenek kérdést nagyon tisztelt lapársunk, a „H o n” szerkesztőségénél.

Az „Ellenőr”-ben s lehet más lapban is az a hír közöltetett, miszerint **Simontsits Béla** képviselő választóihoz tartott husvét beszédében nyilvánkötötte volna, hogy a 48-as párthoz csatlakozott. Tisztelt barátunk föl-kért annak kijelentésére, miszerint e hír teljesen téves. Ő kilépett ugyan az országgyűlési baloldali körből, mert ma is választóinak programja alapján áll, de semmiféle párthoz nem csatlakozott.

A sorozásoknál mennyire igyekeznek háttérbe szorítani a honvédséget, tudjuk; azonban a durva bánásmód és az utasítások fitymálása oly dolog a közös hadsereg tisztjei részéről, hogy a sajtónak ostromoznia kell. Udvarhelyszék alkirálybírája Tibád Antalnak 1886 sz. a. a honvédelmi miniszteriumhoz intézett felterjesztéséből a következő kivonatot közöljük:

„A véderőkről alkotott 1868 XL-ik törvények végrehajtása tárgyában kiadott honvédelmi miniszteri utasítás 48 §-a 4. pontja utolsó tételében az van előírva, hogy az újonc állításnál működő sorhadi vagy tengerészeti főtisztek és katonai orvosok kirendelésénél a nyelv-ismeretre tekintettel kell lenni.

„A Maros-Udvarhely és Csik szék, s az ezek terület körében fekvő önálló sorozó járásokat képező törvényhatósági joggal felruházott városokból álló hadkiegészítési kerületben lefolyt idejű újonc állításnál a fennebb jelzett világos intézkedés ellenére a ss. kir. 62-ik gyalog seregre tartalék és hadkiegészítő parancsnoka **Bartels Gusztáv** alezredes ur személyében oly sorhadi főtiszt, és **Philip ezredes** ur személyében, oly katonaeorvos lettek alkalmazva, kik a jelzett területen majdnem egyedül divó magyar

nyelvben épen semmi, vagy csak nagyon kevés jártassággal bírnak.”

„Ide járul, hogy az említett sorhadi közegek közül a megnevezett ezredorvosnak, a magyar nyelvben csekély, s e részben is félszeg jártassága még azt is eredményezte, hogy a vizsgálat alá vételtet vélt kötelesek — miután az orvos utasításait a jelzett ok miatt nem voltak képesek azonnal felvinni — nem részesültek azon humánus bánásmódban, mely a vétővérvényhez kiadott utasítás 53 §-a 5. pont alatt előíratik.”

A durva bánásmód — értesülésünk szerint — abban állott, hogy a főorvos mondott valamit a legényeknek a maga német magyar nyelvén, s ha ezek nem tudták rögtön megtenni a mit kívánt: rugta, lökte, a fejét rángatta a legénynek. Ezért mind a királybíró, mind a főjegyző többször felszólaltak és kevés eredménnyel, amíg a királybíró táviratilag más orvos kiküldetésének kérésével nem fenyegette. Lám megmondtam jobboldal mire jó a közöshadsereg! Milyen lehet a humánus bánásmód a laktanya zárt falai között, mikor a polgári hatóság jelenlétében, s a nyilvánosság ellenőrzése mellett ilyen botránys? Nem csak a honvédelem, a szabadság biztonsága, hanem a humanizmus érdeke is, hogy a közös hadsereg eltöröltessék.

A pesti gabnakereskedelem hanyatlásáról megjelent s a budapesti statisztikai hivatal igazgatója által szerkesztett emlékiratból kiindulva, melyet az „Egyetértés” is ismertetett, Szentkirályi Mór a fővárosi gazdasági bizottságban e következő indítványt tette:

Tekintve, hogy a kereskedelemnek általában s különösen a gabna kereskedelemnek hanyatlása folytán a főváros emelkedésének létfeltételei veszélyeztetve vannak sőt megsemmisülnek; tekintve, hogy a fővárosi hatóságoknak kötelessége, mindazon helyi okokat, melyek a forgalmat a fővárostól eltérítik, lehetőleg megszüntetni; tekintve, hogy ily kérdésnél a nagyobb veszély elhárítására szolgáló erőlyes lépésekkel nem szabad késedelemkedni: hívja fel a városi bizottság közgyűlése a kormányt, hogy a kereskedelmi kamarák és minden irányadó tényezők részvétele mellett egy nagyobb enquet bizottságot hívjon össze. A legközelebbi közgyűlés elé ez ügyben indokolt előterjesztés fog tétetni.

Az indítvány egyhangulag elfogadtatott; a bizottságba Havas, Szentkirályi, Fuchs, Horn és Körösi jelöltettek ki.

Ugyancsak az igazság érdekében.

E lapok tegnapi számában egy nyilatkozat lett közölve, és pedig azon t. képviselő ur fölkérése folytán, kihez **K o s s u t h Lajos** magánlevelet írt, mely levélben nagy hazánkia azon akarata van kifejezve, hogy a „Magyar Újság” neki ne küldessék, mert neki a „Magyar Újság” nem kell.

A „Nép Zászlója” következően hozta az erre vonatkozó sorokat:

„Egyik függetlenségi képviselő levelet kapott **K o s s u t h**-től, melyben a „Magyar Újság”-ra vonatkozólag **k ö r ü l e l e l e z f o g l a l t a t i k**.”

„Tisztelt barátom! A „Magyar Újság”-ot ismét lapjaim közt látom. Legyen szives és mondja meg a „Magyar Újság” szerkesztőségének, hogy nekem a „Magyar Újság” nem kell. Kíméljenek meg azon kellemetlenségtől, hogy naponként **v i s s z a k ü l d j e m**.”

Ezen sorok ellen jelent meg a tegnapi nyilatkozat, melyre szabad legyen a következőket válaszolnom:

A „Nép Zászló”-ja nem állította azt, hogy **Kossuthnak** ily fogalmazványu levele létez, hanem állította, hogy egy levele létez, melyben „**k ö r ü l e l e z f o g l a l t a t i k**... Hogy a kiadóhivatalnak, és nem a szerkesztőségnek kellett azt tudtára adni, az lényegileg semmit se változtat a dolgon, sem az, hogy nincs összeköttetésben a „Magyar Újság” politikai irányával.” Nem ez itt a kérdés. A „Nép Zászló” csak azt állította, hogy **Kossuth Lajos** egy levelet írt, melyben azon kívánságát fejezte ki, hogy a „Magyar Újság” neki többé ne küldessék. Ez tény. Hogy miért ne? Azért-e, hogy annak politikai irányával meg van elégedve, vagy ellenkezőleg? Arról nem szölvünk, s e szerint csakis magát a tényt említhetjük most is.

Hogy a levél „magán” természetű volt, azt nem tudtam, miután nekem tizen is említték. Amde volt magán természetű vagy nem, az még is csak tény marad, hogy az, amit a „Nép Zászlója” közölt, „a szerkesztőség” kitévelen kívül az benne van. Rosz újságíró volna pedig az, ki ily fontos hirt ne igyekeznék közölni.

A „Nép Zászlója” szerkesztője.

A vandallokka lett szászok.

Szekely-Udvarhely apr. 9.

Brassóban van egy magyar hírlap: a „Nemere”, mely újabb időben igyekezett a szász hírlapok s nevezetesen az oly durva s igazságtalan „**Kronstädter Zeitung**” szenvedélyes támadásait ellensúlyozni, s védni a brassai és vidéki 29,000 magyarok érdekeit, és törvényes jogait szemben a szász bürocracia brámini hatalmaskodásával, mely e szegény népet nyelvének használatától, s minden politikai s egyházi jogérvétől eltítva, a legembertlenebb módon leigázta, s páriai rabszolgaságra kárhoztatta, melynek gyámoltalan kormányunk elnézése által felbátorított zsarnokoskodása odáig fajult, hogy például Brassóban hol az 5000 szászszal szemben 9000 magyar áll, ez utóbbiak ki vannak zárva minden hivatalból, kiküszöbölve a városi képviselők, tisztviselői és képviselői választásból, e mellett meg vannak fosztva az ömivelhetés minden eszközeitől, mert a midőn a szászok a kizárólag német vagy is felekezeti lutheranus iskolákra a városi közjöveldelmiből évenként 20—30,000 frtot fordítanak, akkor a magyar iskolákra egy fillért se adnak, s bár a magyarok többszörös kérelmeire a közkutatási miniszter már kétszer rendelte el a közpéti iskolák felállítását, a brassai tanács azt egyszerűen félretette, s ma Brassó 1200 tanköteles magyar gyermeke minden iskola nélkül nő fel, mert a létező felekezeti magyar iskolák 120 tanoncznál többet befogadni képtelenek. Ilyen a szászok gleichberichtigungja, ilyen az ők fennen hirdett culturája.

Ha ez így van Brassóban, mit mondjunk a még sok-

kal sanyarubb sorsra kárhoztatott vidéki magyarságról, ezek még ma is a Bach és Schmerling korszak germanizációja alatt élnek, s azt, hogy Magyarország alkotmányos ország, melynek minden szülőtte egyenjogított polgár, legfőkébb csak hírből ismerik, mert különben ezen tösgyökeres magyar nép, mely között németül értő lámpással se lehetne találni, oly német kormányzat alatt él mintha Hannoverába lenne bekebelezve; minden rendelet, minden parancs német nyelven intéztetik hozzájuk. Inspector (szolgabírája), törvénybírája, tanfelügyelője német, a közpéti ügyeket a jegyzők németül vezetik, s német köriratu pecséttel hitelesítik; ősi birtokaikat közigazgatási uton elfoglalják, s így a megélhetéstől megfosztva a kivándorlásra kényszerítik. E szegény martyr nép hallgat, mert panaszaikat hiába intézi a szászokat kényeztető magyar kormányhoz, hogy ez a magyar milyen barbar, s mily erőszakosan magyarizálja a szászokat, miként zsarnokosodik stb.

Egyedül a „Nemere” volt, a melyben meghallgatatlannal legalább kipanaszoltatták, kisorhították magukat a szegény brassai és Brassó vidéki magyarok; azonban a szászok nem szüntek meg e lapot is elnyomni akarni s szerkesztőit, munkatársait a legkíméletlenebbül üldözni. E lap szerkesztőjét **Hermann Antalt** előbb tanári állásáról üldözték el, később addig szekírozták mig Brassóban maradását tűrhetlenné tettek, a szegény ifju — ki összes vagyonát, s állását áldozta fel a „Nemere” 3 évi szerkesztése, vagy is a brassókori szembesítésen magyarság jogainak védelmére — ünnepe szombatján a vasuti indóházhoz ment, hogy Brassót örökre elhagyja. Az indóházba csakhamar betódult vagy 30 tagja a brassai szász lövész egyletnek, kik Segesvárra tettek egy kirándulást, s neki rohanva 30-án az egyedül védtelenül ott levő Hermannnak, baromni módon kezdték insultálni, ő a vagonba menekült, de oda is utána tödültek, s **U n g a r i s c h e r O c h s** s hasonló kitételekkel kiabáltak rá anélkül, hogy a rendőrség, vagy a vasuti hivatalnokok egyetlen szóval is védelmére keltek volna. Én a 30-nak egy elleni e gyáva vad fellépése ismétlődött minden közbeeső állomáson egészen Segesvárig, mert e vonalon kormányunk kegyelméből mindegyik szász helységében vannak az indóházak.

És e nép mer minket barbarnak, türelmetlennel, hatalmaskodónak nevezni és így mutatni be minket Németország sajtójában, e nép meri magát a cultura előharcosaként fitogtatni. Különben a brassai szászok az ilyen szerű demonstrációkban nagy mesterek, ily vandal eljárásuk már gyakran ismétlődött egyes köztük megforduló magyarral szemben; pedig jó lesz minket szomszéd székelyeket nem provocalni, mert ha mi 500,000-ren demonstrálni kezdünk az 5000 brassai szászszal szemben, akkor egy lehetett is könnyen elfújuk arról a földről, honnan már hasonló szemtelenségért elődeiket a német lovagokat pár nap alatt kisépítették, mint hitványt gazt. Vigyázzanak s ne ingereljenek túlságosan, mert a közmondásos magyar nagylelkűségnek és türelmességnek is meg van határa. Ne bízza el magát Brassó csekély számu szász, azért mert 1849-ben a Székelység háromszor kegyelmezett meg nekik, akkor midőn ők a csészlékekkel s muszkákkal szövetségbe léptek falvaikat, s gyilkoltatták a védtelenül kezeik közé jutottakat. Vigyázzanak mert a rováson nagyon sok van, s ha nem szívelhetik el velünk a jó szomszedságot, hanem erővel ellenségekké akarnak minket tenni, félek, hogy a rövidébet ő fogják huzni.

A szász földet átszelő vasuton utazó magyar hazánkfiait pedig gyűlömetztetik, hogy jól felfegyverkezzenek, mert ott, hol rendőrség is hivatalos közegek a bandita megtámadások ellen nem védnek, mindenki az önvédelem kényszerűségére van rászorítva. Siculus.

Tiszapárti-e?

A „Reform” legközelebbi számában az ó-liszkaai választókerület baloldali gyűléséről hozván tudósítást, félre nem érthető malitáival **S z a k á c s i D á n i e l** t, mint a kerület Tiszapárti képviselőjét mutatja be.

Valóban ezen közlést teljesen figyelmen kívül hagyának, ha pártunk — az elvű ellenzék — irányában némi rosszakaratot nem tanúsítana. Így nem lehet szó nélkül hagyunk, s emondjuk azt, a mit tudunk.

S z a k á c s y D á n i e l, midőn az ó-liszkaai baloldali választókerület gyűlésében, mely gyűlés **Mezős László** elnök által a budapesti ellenzéki kör sürgetésére hivattott össze, részt vett, okvetlenül tisztában volt azzal, hogy magát azon ellenzék tagjának tartja, mely mai nap a bihari pontok alapján áll, s mint ilyen fogadhatta csak el azon megiszteltetést, hogy azon küldöttség elnökévé választassék, mely a f. évi május havában Budapestén elvű ellenzéki alapon összehívandó népgyűlésben részt venni óhajt.

Hogy **S z a k á c s y D á n i e l**, mint sok más, bizonyos személyes tekintetek ez ideig viszatartathatták, azon nincs mit csodálkozni, annyi bizonyos, hogy **S z a k á c s y D á n i e l** épen oly elvű baloldali, mint bárki más, a ki magát annak vallja, s a Tiszapárt taktikájának épen nem részese.

S z a k á c s y D á n i e l, mint nem is lehet más, tisztán a bihari pontok alapján álló ellenzék híve, s mint ilyent üdvözlő őt választókerületünk a jövőben is. Teljességgel meg vagyunk győződve t. képviselőnk elvű baloldali elveiről, melyeket köztünk létekor fejtegett, s tudjuk, hogy csak a tulszerénység folytán származott gyöngéd személyes tekintetek azok, melyek a nyilt programváltást ez ideig gátolják. **S z a k á c s y D á n i e l** a kerületünkben a jövőben is, ki elvű baloldali alapon állva bizalmunkat bírhatja. Többek nevében

K u n P á l.

A Beust-Gramon dig fenyegető alakban, a belge értesülése szerint szász és az olasz király sa fenyegetőznek, mely leve nek, hogy a nevezett fejveződest kötöttek III. Napó dósítása így hangzik: „Közölt sörgönye, melyet kapott, kétségbevonhatlan nyomást tett a bonapárti oly okmányok birtokában hazudtolják és sajátkeze rencz-József császártól, Napoleon joggal számíthatására. Eme, III. Napole zétévésését azonban Gramon kívánják a bonapártisták kivég érdeke ily közzéte

A u

Az urakháza hét érdekeltégek között folyt gett az egész gyűlekezet fokozódott a nyugtalansá

F a l k e n h a y n a d o j a h o s s z a k e s z b e n H a s n e r i g e n é l e s e n e a t j a v a s l a t e l f o g a d á s á r a

Majd **Strema** szót s szavai általános miniszter mai fellépése ált idő őta hallott szemrehá klerikalissokkal. A minis tást gyakorolt a püspök egyre növekvő tetszéssel

A miniszter minde datumot érvényen kívül tette jogalapját. Az oszt dozásokat a pápával a ké iránt 1861. 66. és 68-ba laszt kapta: nem possum vény legkevésbé sem sért s h a l e s z m e g i s a z e n g e d e l m e s o l y s z i g o r r a l l e m i n t b á r m e l y s z e m b e n.

A hétfői ülés fényp Adolf hg miniszterelnő 1868. márczius hava óta mint e napon, midőn A alakoskodását, amaz ál keiket az államvel s a szavakkal bírálhatta. E követező:

Nem akarom a ma csak néhány rövid megj előtti az egész hivatalno nagytekintélyű egyházi plébánosi hivatali államb szemében. Az államhiva munka sulyosodik; ez id teletet szerezni a törvény telyét. De nem hiszen szolgálja, miszerint lealá lakit a nép államszolgán

Még a kisebbségi nom, ki beszéde kezdé mutatja be magát s azor tani miniszteriumot eg készített a szoban forgo tás alattalan s a kormé valamivel rábeszéltetni, sok által bizonyítva, ha jelen kormánytól veszi sz császári kézirat tette az teriumnak, s ő felsége trónbeszédében hangsúly

Tehát nem sarka harmadfél év után tettü tán behatálgat megvizsgá den éles és támadó kife hadat üzenni az egyház kintélyének megvédése

Ami jelentéstevő a e törvény érvényt nyujt, ház belerohan, nekem e neveznem. (Derültég.) dalom s az uralkodóhá zatik-e ezen törvény va függ azon szerzetettől és nemzeteti és törzsei az ur helyeslés.) És nekem be kötelek örökké fog tarta gaszkodik, nézetem szer lahányszor egy-egy nem rül, azzal fenyeget, hog tat. (Tetszés.) Ez az én ha osztja ezt a magas tjavaslat részletes tárgy

E zajos tapssal fo reglenek a páreik a mit tandók. — Az általános szavazás rendeltetett el a klerikalis táborban; bozókat. Végül megtö szavazattal 43 ellenbe tatott a részletes tárgy s a cseh feudalisok átá bagyták a termet.

kel „Elemér“-je a vasmegeit, hg. Eszterházy Lajos a Széchenyi díjat és Söllinger főhadnagy „Froufrou“-ja a tisztai hajrá-verseny díját. — **Iparlovag** utazik a vasutakon, ki közelebb Szerencs körül szivarokkal kínált meg három vele utazó fiatal embert, melyektől azok elaludtak s midőn felébredtek, sem a gavallért, sem tárczáikat nem találták. — **Öngyilkosság.** A Károly-kaszárnyában egy Rozmanith nevű közlegény szerelmi bű miatt ma agyonlőtte magát. — **Michel Angelo** szobrász emlékművét máj. 14—18 napjain nagy fényesen készülnek megülni Florenzben — **Kaulbach** temetése pénteken volt Münchenben roppant néptömeg jelenlétében; a művésznek emelendő szobor tárgyában alakult bizottság már gyűléshez látott. — **Nemzetközi kiállítás** nyílik meg Marseil-leben máj. 15-én újabb találmányu ipar-, mezőgazdasági és tudományos tárgyak számára.

Az országos nőiparegyet ipartanodájának felszerelése, a 10 kros gyűjtő ikeken 1874. január 16-tól 31-ig befolyt adakozások kimutatása. Gyűjtő iv. sz. 601. Dező Berta Gyergysárhely 1 frt 50 kr. 344. Ráth Vég Gizeella Pest 2 frt. 1127. Jakab József Kaposvár 1 frt 50 kr. 1128. Ugyan az Kaposvár 80 kr. 797. Várkonyi község Várkony 4 frt 70 kr. Ugyanazon sz. alatti Versenye község 7 frt 90 kr. 628. Janka Lajos Pankota 1 frt. 930. Igasits Kálmán Szombathely 2 frt. 875. Ábrahám Mária Kolozsvár 5 frt. 669. Radnay László Privigyé 5 frt 40 kr. 690. Takács Kálmán Szericz 9 frt. 788. Szerény Gábor B.-gyamat 13 frt 20 kr. 683. Rudnay János Tarnóc 6 frt 30 kr. 783. Ajkay Gyula Kis Czell 35 frt 22 kr. 757. Herezegh Ferenc Béti 2 frt. 823. Frölich Tódor Rajka 1 frt. 731. Blaskovits Antal Lukanéne 13 frt 50 kr. 769. Kiss Elek hegy kiskovácsi 9 frt 30 kr. 249. Schiller Henrik Pest 18 frt 6 kr. 254. Ugyan az Pest 1 frt 94 lr. 1533 Zalka János püspök Győr 5 frt. 958. Hajós Ottó Gyula 6 frt 20 kr. 1041. Lovota János szolgabíró Rózsashegyi járás 1 frt. 1048. Rózsashegyi járás 3 frt. 1049. Ugyanaz Rózsashegyi 3 frt 70 kr. 879. Juhász Jusztin Jászapáthi 24 frt. 453. Bükkel-Csalay Ilona Körmend 3 frt 50 kr. 51. Kriszt-Korcsinek Laura Bares 25 frt. 60. Halász Róza Kaposvár 7 frt. 607. Tassy Béla szolgabíró Rácalmási járás 100 frt. 5. B-rankonyi Kristóf Csokorja 3 frt. 616. Krisiánk Vincez szolgabíró Nagy atádi jár. 70 frt. 48. Özv. Zierer József Pest 13 frt. 34. Gáger Izabella Pest 15 frt. 1573. Labancz Sándor kanonok Ungvár 2 frt. 1568. Peitler Antal püspök Vác 11 frt. 1509. Berlicza Ferenc kanonok Besztercebánya 2 forint. 53. Meszöly Géza Szék. Fehérvár 18 forint 30 krajczár. 1557. Schwanfelder József apát-kanonok Szék. Fehérvár 80 kr. 664. Telebrényi Alajos Új kecske 5 frt 10 kr. 293. Trordy Imréné Pest 9 frt. 1563. Kranz István kanonok Szombathely 5 frt. Összesen 558 frt 42 kr.

Törvényesítési esernök.

(**Rettenetes gyilkosságot**) követett el Madarason 1873. márczius 3-án a saját férjén Jámor Szabina 45 éves parasztnő. Állítólag azért, mert 20 évi házasságban férje Kaiser János öt naponként kinozta és ütötte, a nevezett nő férjét a mondott nap éjjelén, midőn részegen a korcsmából hazajött és aludt, egy fejszeütéssel megölte és a gonoszott nyomat eltakarandó, a hullát feldarabolva, a csontokat eldobta és megégette, annak husát kifőzte és a kutyákat azzal megetette, kifőzött zsírral pedig testét megkenté. A gonosz tett csak az által jött napfényre, hogy a gyilkosnő saját férjézet leányának fedezé föl bűnét, ki viszont terhes lévén, szülei fájdalomában férjének mondta el anyjának büntetett. — Jámor Szabina az első bíróság, a királyi tábla, valamint (ma) a legfőbb ítélőszék által kötél általi halálra ítéltetett. Az iratok most a kegyelmi szék elé fognak terjesztetni.

(**Gyermekölés.**) Kaszás Anna nevű szolgáló, kinek f. é. január elsején született törvénytelen gyermeke az orvosi vélemény szerint fulladás következtében halt meg, a pesti kir. fenyítő törvényszék által a kir. ügyészség által emelt gyermekölési vádtól felmentetett ugyan, de a szülés körüli óvatosság elhanyagolása miatt 3 havi börtönrre ítéltetett.

Közgazdasági értesítő.

Terményüzlet. Folyvást csekély kínálat, korlátozott forgalom, változatlan árak. Tengeri ára enged, rozs és árpa bányadt, zab tartja magát. Hivatalos jegyzések : B u z a tiszai 200 mérő 81½ fontos 8 frt; 1500 m. 83½ fns 8.27½; — pesti 700 m. 80 fns 7.80. Mind 3 óra. R o z s 800 mérő 76—80 fns 5.40. T e n g e r i b á n á t i 400 mérő 4.70. Z a b 200 mérő 50 fontja 2.70. Határidőre : b u z a tavaszra 8.10—8.20. Z a b tavaszra 2.79—2.80. Elkelt 15,000 mérő 2.79—2.79½. T e n g e r i m á j . — j u n . 4.85—4.86. B u z a őszre 6.30. Magánjelentés szerint : U s a n c e - b u z a 8.20—8.25 szept.—októberre 6.30—6.35. T e n g e r i e l k e l t 4900 mázsa 4.70; máj. — j u n i u s r a 5000 m. 4.85. Á r p a tavaszra elkelt 26,500 mérő 3.40 kr 72 b. fontja.

Áru- és értéktőzsde. Árukban semmi üzlet. Értéküzlet változatlan. Magyar vasuti kölcsön 93. Jutalékjegy 78. Lóvasut 289. Bankok : anglo-magyar 30—29.25, municipalis 27.50—27½, m. hitel 143—142.25, földhitel 57, franko-magyar 52. Helyi bankok: takaréki s hitelegylet 49.75, pesti keresk. 746. Takarékpénztárak: orsz. központi 72.25—72, első hazai 2310—2325, fővárosi 160.75—160, külvárosi 49. Molnárok s sütők 230.50—231. Valuta s devise változatlan.

Időjárás. Borult, esős, Hőmérték emelkedett : +13.8°C, reg. 7 ór. Légnyomás leszállt 746.9 mmeterre. Szél déli 4 fok. Eső volt Budapesten, Fiumében (10 mm.) Zágráb, Debreczen, Szebenben s Durazzóban (8.1 mm.)

Tőzsdéi hetiszemle.

D-sch-Sr. Mult heti tőzsdénken ünnepies csend uralkodott. A Bécsből érkezett lynchá tudósításokon kívül a mult hét első napjaiban még az ország külföldi részéből is rossz hírek érkeztek a tőlvetés állásáról, mi a hangulatot még inkább eltopmált. A teli vetések egy része mint mondják a mult hónapban előfordult éjjeli fagy által egészen megsemmisítettek, a megmaradt vetés pedig esőt sürögösen igényel. A mi ez utóbbi hiányt illeti, az utolsó napokban pótolatt már egynehány napja folyvást esik; ugyszinte a vidékről is öröndetesebb hírek halatszanak. A panaszok egyelőre megszüntek; de nem így a kedvetlen hangulat, mely ezáltal a tőzsdén uralkott. Ez még mindig tart, mert Bécsből még folyvást rossz tudósítások érkeznek, és mindaldd tőzsdénken, mely a bécsitől függ, javulást nem várhatunk. De ha vetéseink a remélt öröndetes módon fognak kifejlődni, azonnali elfog tűnni tőzsdénken a rossz kedv és ismét fel fog üdülni. Felüdülése pedig annál kevesebb akadályokkal lesz összekötve, mivel helybeli részvényi társulatunk állását meglehetősen ismerjük, és piacunk aines oly igen túlterhelve értékekkel mint a bécsi tőzsdé.

Hisz még a határvideki erőduzet is, mely által három részeseit bank még kevés idő előtt igen rossz lábon állt, faárak bekövetkezett emelkedése által sokat nyert, és ennek rendezése megkönyvitett. Hogy a bécsi tőzsdé tartása kisebb értékpapircuakra nagy hatással van, az kétséget sem szenved; nemcsak, hogy a nyereszkeidést megosztja ama hátrósigólt, elevenebb tevékenységet kifejetheti, hanem a privátüzletiséget is az értékpapir vásárlástól visszatarja. De ha az általános remélt jó aratás valósn, mindenesetre nagy befolyással lesz a bécsi tőzsdére is és a helyzet tisztázásához nem kevésbé fog hozzájárulni.

A magyar kölcsönös bizt. bank ma délelőtt tartott közgyűlésén B a l d á e s y b. elnök felolvastatta a jelentést, mely szomoruan illusztrálta, minő gazdálkodást üznek bizonyos társaságoknál. Közlebbi adatokkal nem szolgálhatunk ugyan, minthogy jelentést hirlapudositók-

nak vonakodott adni az intézet, a vitából azonban kivehettünk annyit, hogy a k o r á b b i é v e k z á r s z á m l á i m i n d h a m i s a k v o l t a k , s h o g y a b a n k m á r a l a p i t á s a k o r s e m b i r t s e m m i t ö k e v e l é s i g y a k i t ü n t e t e t t n y e r e m é n y t é l e k t i s z t á n k é p z e l e t i e k v o l t a k , s ö t m i n d e n e g y e s é v j e l e n t e k e n y e s z e t e s e g c o n t o v a l z á r ó d o t t . A z i g a z . t a n á c s m i n d e z e k d a c z á r a a z i n t é z e t v o l t a z z a b b i f e n t a r t á s á t t a n á c s o l t a a k ö z g y ű l e s n e k s f e l h i v a n d ó k n a k m o n d o t t a a r é s z v é n y e s e k e t , h o g y a k e z e i k k ö z t l e v ő i d e i g l . r é s z v é n y e k r e a m á r b e f i z e t t e t t 3 0 f r t o n t u l m é g h á t r a l e v ő 7 0 f t o t b e f i z e s s é k , e l l e n e s e t h e n a t e l j e s e n b e n e m f i z e t t r é s z v é n y e k u j b ó l k i f o g n a k b o c s á t t a t n i , m e l y j a v a s l a t e l i s f o g a d o t t a t t , m i u t á n t ö b b t a g é l e s k a r a k e r i t i k a a l á v e t t e a z i g a z g a t ó s á g é s i g a z g . t a n á c s e l j á r á s á t . D r . D a r á n y i v i z s g á l ó b i z o t t s á g k i k ű l d e s é t s a v é t k e s e k s z i g o r u m e g b ű n t e t é s é t k é r i , v é g r e a z o n b a n e l v o n j á k t ő l e a s z ó t s i n d i t v á n y á t a n a p i r e n d r e n e m t a r t o z ó n a k d e c l a r a l j á k . D r . D a r á n y i f e n t a r t j a , m a g á n a k a t o v á b b i l é p e s e k e t . „ U n g . L l . “

A sopronyi mezőgazd. és iparkiallitás jövő 1875. év szeptember havában leendő megnyitását legközelebb végérvényesen kimondotta az ottani keresk. kamara. E kiállítás az egész kamarakerületet u. m. Soprony, Vas, Mosony, Zala, Somogy, Baranya, Tolna, Győr és Veszprém megyéket foglalja.

A mértékhitelítő hivatalok berendezése s a méterrendszer tanulmányozása végett a magyar keresk. miniszterium által Bécs, Prága, Drezda s Berlinbe kiküldött bizottság már visszatért, s mihelyt az országgyűlés két háza által a méterrendszert illetőleg elfogadott tjavaslat szentesített, fog, ki fog nevezetn a behozatali bizottság, melynek számára már kések az utasítások.

A magyar ált. közszémbánya részv. társaság mult vasárnapra egybehívott liquidationalis közgyűlése a megjelent részvényesek csekély száma miatt nem volt megtartható.

Az első dunagőz. társaság mai napon Bécsben tartott közgyűlése helyben hagyta a volt magy. gőzh. társasággal márcz. 19-én kötött adasvevési szerződést, mely szerint a vételár 4.405,100 frt, nem számítva ide a magyar társaság részvényeseinek tett engedményt, azaz a fölülösztalék egy tized részének élvezetét.

Szatmáron, április 8-án tartott heti-vásár alkalmával piaciárak következők köllönként: — Tisztabuzza 15 ft. — kr. 14 ft. — kr. Kétszeres 13 ft. 60 kr. 13 ft. 60 kr. 10 ft. — kr. 9 ft. 50 kr. 8 ft. 40 kr. 8 ft. — kr. Zab 4 ft. 50 kr. 4 ft. 20 kr. Tengeri 10 ft. 50 kr. 10 ft. — kr. Kása 19 ft. — kr. 18 ft. — kr. Paszuly 14 ft. — kr. 13 ft. 80 kr. Szilva 32 ft. — kr. 30 ft. — kr. Leucse 16 ft. — kr. 13 ft. 50 kr. Krumpli 4 ft. 60 kr.

Beregszásban 1874-ik év április h 8-án tartott heti vásárban az árak következőleg állottak: egy ausztriai mérő buza : 8 ft. 50 kr. — 8 ft. — kr. — Kétszeres : 6 ft. 50 kr. — 6 ft. 40 kr. — Rozs : 5 ft. 50 kr. 5 ft. 25 kr. — Árpa : 4 ft. 52 kr. 4 ft. — kr. Zab : 2 ft. 50 kr. 2 ft. 25 kr. Tengeri : 5 ft. 90 kr. — 5 ft. 50 kr. — Burgonya : 2 ft. 20 kr. 2 ft. — kr. — Paszuly : 7 ft. — kr. — Leucse : 8 ft. — kr. — Borsó : nem volt. — Köleskása : 10 ft. — kr. — Egy mázsa lángliszt : 19 ft. — Zsemlyeliszta : 17 ft. — Kenyerliszt : 15 ft. — Szalonna : 44 ft. — Egy font szalonna : 48 kr. — Marhabus : 20 kr. Disznóhús : 36 kr. — Disznózsír : 60 kr. — Egy mázsa széna : 2 ft. — kr. — 1 ft. 80 kr. Szalma : 8) — 70 kr. — A fapiacz eléggé élénk volt. Egy öl gyertyánfa : 8 ft. 50 kr. — ft. — Szekérszára : 1 ft. — 2 ft. —

Nemzeti színház. Szerdán apr. 15. „Alfonz ur“ vigj. 3 felv. Csütörtökön apr. 16. „Hamlet“ opera.

Várszínház. Szerdán (bérletszünet) „Az amerikai“ népszimű 3 szak. Szígligetűlt. Csütörtökön „Sziget a szárazon“ és „Egyetlen leány“ kis vigjátékok.

Simonyi Ernő, Moccsary Lajos, főmunkatársak. **CSÁVOLSZKY LAJOS,** felelős szerkesztő.

H I R D E T É S E K .

Rumburgi vászonáruraktára
(68. 11—12.) az első és legnagyobb amerikai
fehérenemű-gyarnak FOGL S.

Vaszon es fehéreneműek 50 kamattal olesobb mint mindenütt. Minden fele áron.

1 rumburgi vaszon férting csak most 1 frt 80 kr. 2.50, 3.50, 4.50 fr. 1 rumb. vaszon lábraváló es. most 1.20, 1.50, 2 ft. 1 rumb. vaszon hölgying es. most 1.50, 2 ft. 1 rumb. hölgying gazdagon himezve es. most 2.80, 3.80 ½ tuez. rumb. vaszon nag zsebkendő 6 db 1.50, 2 ft. ½ tuez. rumb. vaszon nag zsebkendő 6 db 65 kr. ½ tuez. rumb. vasz. dam. asztalkendő 6 db 1.80, 2.50. ½ tuez. rumb. v. dam. törülköző 6 db 2.80, 3.25. 1 db rumb. v. asztalterítő felh. damast 6 szem. 1.95, 2.20. 1 db rumb. vasz. szín. n. zsebkendő dohányosoknak rófe 30 kr. 1 db férting dam. chiffon gallérra 1 s a nélsül es. most 1.80, 2.50, 1 db férting dam. chiffon gazdag himzessel bálók es estélyekre ára csak 2.95, 3.50, 5 frt. 1 db hölgy nadrág dam. chiffon legfin. fajta d szitve 1.50, 2.1 db sz. kony. dam. chiff. legfin. fajta szitve 3.50, 4.50, 1 pár fehér hölgyharisnya 30 kr. 1 férting mind-n nyakm. 3-szor. 15 kr. 1 pár férfi kéz ló 4-szeres. 6 gombly. 35 kr. 1 pár férfi harisnya gyapju vagy ezérből 30, 40, 50 kr. Oxfordi uri ingek a legúj. minták szer. előbb 6 frt m. 2.90, 3.50. 1 db férting keresztel mellővel fin. 2.50, 3.50. 1 db férting rerezsele mellővel finom 2.75, 3.50. 1 vég rumb. vasz. ½, 50 róf 54—60 20, 23, 25, 28 frt. 1 vég rumburgi vaszón ¼, ½, széles 30 róf 8 forint 50 kr. 10 frt 50 kr. ¼ drágább. 5000 róf chiffon ¼ széles finom róf szám 25,

30 kr. 1 db. 30 rófós kanavász szines db. szám 7.50, 8.50 s drágább. 1 db. 30 rófós félvaszon gradl ágyterítőnek sz. 8.50, 10 s drágább. 1 db ágy vagy asztalterítő gyapjuszövetből finom 3.50, 4.50 5.10. 1 db. svájci fehér vagy szines zegelyű batist zsebkendő 25 kr. 1 db. ágylepedő varrás nélkül 3 róf hosszú 2 róf széles 1 róf 1 frt. 1 db. mellényke hölgyek számára diszítéssel vagy a nélkül a legfinomabb batt. chiffonból ára dbként 1.50, 2.50. 1 db. férfi flaneling, nagy külföle szinű 2.80, 3.50, 5 frt. 1 db. férfi tricót mellény merinogyapjuból 2.40, 3.50. 1 db. női barchet-mellényke, nagy 2.28 s drágább. 1 db. női barchet-zoknya sima vagy horg. 2.80, 3.80 a legdrágább 1 db. asztalterítő 6 szem. 1 aszt. s 6 aszt. kendő 5.80, 15 frt. 1 db. asztalterítő 12 szem. 1 aszt. s 12 aszt. kendő 12.80 1 db. asztalterítő 18. szem. 1 aszt. s 18 aszt. kendő 18 ft. s drágább. 1 vég nagyon fin. rumb. vaszon fértingeknek, ¼ széles 50 róf azelőtt 60 frt. most csak 29 frt. 1 vég nehé rumburgi vaszon ¼, 54 róf, leginkább hölgyingekre alkalmas, azelőtt 45 frt. most csak 27 frt. 1 vég rumb. vaszon ¼, 36 róf 6 ágylepedőre vagy férfi lábraválóknak, finom fajta, azelőtt 26 frt. most csak 13, 15 18 frt. Legfinomabb francia női vállfűzők külföle szinű 1.20, 1.80, 2.50 s drágább.

Kihazasítási készletek részletizetésre is kaphatók. — A kik 50 frt értékig vásárolnak, 1 damast garniturat 6 személyre ingyen kapnak. — Megrendelések postai vasut és gőzhajózási megrendelések mellett gyorsan s pontosan teljesítenek.

A bécsi világkiállítás áru-eladás
PESTEN, hatvani-utca 2-ik szám,
regi postaépület.

Ezen részint diszokmányual, részint előhaladási- és érdemermekkel kitüntetett áruk és pedig fekete és szines selyemszövetekből, bár-ony kelmekből, butorkelmekből, ir-és angol ruhaszövetekből, vaszon- és selyem-kendőkből, perzsa- és angol szőnyegekéből, ágy- és asztal-terítkekből és asztalneműkből. Plüsch színházi köpenyekre stb stb. különösen kihazasítási fölszerelésekre alkalmas áruk a legolcsóbb árak mellett kaphatók, s a következők vannak :

Belmond Frères et Comp., A. F. Trapadoux Frères et Comp., Anubert Mouin et Comp., E. Douz et Comp., Gusdoux et Chava-sieux Ogier et Comp., J. H. Jakobs et Comp., Hermes testvérek, Toruss Tobling et Comp., Theodor Stöckicht, Jakob v. Beckerrath, Joh. Sohn, Weindorf et v. Beckerrath, E. Fes Andriessen et Weyeremanns, Wm. Flunkert, Joseph Hamacher ifj., Max Herberz et Comp., Schulmsberg Sohn et C., Rothe et Co.,	Ly-on. London. Russelheim a. M. Crefeld	Cristoff Andreae, E. Hessel, Gebrüder Türfelen, David et Comp., Witwe Schroder et Comp., G. et H. Schroers, Schuren et Chorthunn, J. M. Bollmeger s utódai, Ernst Fz. Weissflog, Kleine et Comp., Kinffler Siegfried, Carl König et Comp., Gustav Königsberger et Comp., Metsger et Brehal, Rulenberg, Mastbaum et Comp., Schreibler et Comp., Schmitz van Enderit,	Mühlhauser a R Berlin. Bierzen. Berlin. Crefeld. Gera. Crefeld.
---	--	---	---

Erre a magas uraságok és t. cz. közönség tisztelettel meghivatnak.
Levélbeli kérdezősködésekre azonnal válasz és mindenemű felvilágosítás készséggel adatik.
Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan teljesítenek.

13. szám

Kiadó hiva
muzeum-utca

Előfizetési ár
Egész évre . . . 16 ft. Negy
Félévre . . . . 8 ft. Egy h

A lap szétküldésére vonatk
előfizetési pénzek és hi
a kiadó-hivatalba int

Gróf

A nagy gr. Tele
egy lovatlan és mo
bán Balázs ellen, mel
tulajdonjogát magána
kozása végett szükség
intézkedéseket a „S z
évi 46, 47. számai n
a röpvire Orbán nem
gr. Teleki Sámuel erd
V á r a d - O l a s z i
szült testam
pontjai így s

„I-mo. Ifjuságon
matossággal és fáradás
élek, Isten segedelmé
kötvén boldogult kedve
teményét is a maga kiv
logica collectionmal eg
házam s familián
sumot maradéka
„gondviselésük és
nyoknak, nemzet
ditásukra;“ köit
dékaimnak és su
kat és azoknak ed
szerint marosvári
készített épület
tartassák, jogom
azokból soha egy
el ne adjanak, az
neoszszák, hanen

1-ör. Maradék
ferentaz az örege
nem lenne, anna
az utánna acetar
gyen ezen fidei
tora és gondvise
díg — melytől az Isten
főconsistorium a Teleki
zésével válaszon min
fiu maradékim közöl,
melytől az Isten örizen
közöl, a kit arra legalk
itél; és rendeljen
adminisztratoré
jótállásnak terh
tioja alatt.

2-or. Az, a kire
fidei commissari
nálja a megnevezett m
teivel együtt, oly kö
hogy tartozzék n
kat és kerteket
ép statusban cor
ha azokban gonc
vényisége miatt v
esnek, azt tartoz
zanak maguk köll
integrálni.

3, 4, 5, és 6. pont
7-er. Ezen person
kint, vagy hónaponkint
commissarius; mely vé
legalom a fidei commiss
piazcon egymás mellett
épületekkel, s minden b
a mi pedig a fize
nak szükséges
költségektől meg
ditsa a fidei commiss
teményemnek tö
uj könyvekkel sz
ban pedig ha a vendég
lenség által deterioralt
vel is helyreállitani, e
léját a maga ersényéb
utánna a maga költség
kifoghatván; — kére
reformatum főco
nös gondja, hogy
tessék és a sze
tartozó haszn
hasson.

II. és III. a sáron
— A Bécsben 181
cillus 6, 7, 8, 9. p.
„I. Maros-Vásárh
lására és szaporítására
és piaczi vendégfogadó
commissumot el
zett városban é